UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinsk - odontologiske fakultet

Styresak: 5/16

Sak nr.: 2014/5423

Møte: 27.01.2016

Årsregnskap 2015

Grunnlagsdokumenter i saken

a) Fakultetsstyresak 90/14: Budsjett 2015 – prinsipper og status
b) Fakultetsstyresak 98/14: Budsjett 2015 - forslag rammefordeling institutter og enheter
c) Fakultetsstyresak 98/15: Økonomirapport pr. oktober
d) Vedlegg: Rapportering årsregnskap MOF 2015

Hva saken gjelder

I denne saken legges årsregnskap 2015 frem for fakultetsstyret. I vedlagte notat redegjøres det for detaljene i årsresultatet.

Sammendrag

Det er svært gledelig at fakultetet fikk et årsresultat på vel 20 millioner kroner som er betydelig bedre enn forventet. Det er gjort et godt arbeid ved instituttene og fakultetet samlet som har resultert i en vesentlig reduksjon i tidligere års underskudd.

Særlig ble kostnadsinnsparingen større enn forventet i desember. Til tross for et stramt år i 2015 har vi klart å øke inntektene, redusere kostnadene og oppnå sterkere vekst i eksternt finansierte prosjekter enn forventet.

Budsjettet for 2015 er satt opp med balanse i tildelingen for 2015 isolert sett og vi varslet videreføring av underskuddet fra 2014 til senere år. Det var tidlig klart at 2016 ville bli et stramt budsjettår, noe som gjorde det helt nødvendig å redusere kostnadene i 2015.

I løpet av året har vi gjennomført en rekke tiltak som har redusert kostnadene vesentlig, både som reduksjon i stillinger med 24 årsverk fra desember 2014 til desember 2015, og lavere driftskostnader. I tillegg ga lønnsoppgjøret i 2015 mindre kostnadsøkning enn budsjettert.

Ut fra prognosen i november på 9 millioner kroner i positivt resultat er det generelt mer positivt resultat ved alle enheter med 1-2 millioner kroner, særlig gjelder dette i bruken av øremerkede midler som utstyrsmidler og egenfinansiering BOA samt inntekter fra Helsedirektoratet.

Samlet underskudd i annuum er redusert både ved Institutt for klinisk odontologi, Klinisk institutt 1og 2, Institutt for global helse og samfunnsmedisin og fakultetets fellesposter. Når budsjetteringen av tildeling for 2016 er klar lages en plan for inndekning av resterende underskudd.

Nærmere detaljer for årsregnskapet 2015 er vedlagt og fakultetsstyret får en presentasjon av årsregnskapet i møtet.

Vurdering av budsjett 2016

Et bedre resultat enn forventet for 2015 gir god drahjelp for budsjett 2016. Handlingsrommet er sterkt begrenset i 2016, og vi har fortsatt underskudd i annuumsøkonomien vår.

Vi vil særlig arbeide for å utnytte budsjettrammene slik at vi har størst mulig aktivitet gjennom året. I 2017 forventes bedre budsjettrammer, og vi må allerede nå planlegge for et høyere aktivitetsnivå slik at tildelte midler benyttes.

Plan for tema i økonomirapportene til fakultetsstyret

Følgende tema er planlagt i økonomirapportene til møtene i fakultetsstyret i løpet av 2016. Temaene skal bidra til å gi fakultetsstyret en bedre oversikt og forståelse av ulike områder i et økonomistyringsperspektiv.

Mars - BOA
April - Årsverk
Mai - Forutsetninger langtidsbudsjett
Juni - Institutt

September - Økonomimodell
Oktober - Institutt
November - Årsverk
Desember - Budsjettfordeling

Fakultetsstyret inviteres til å diskutere tema og innhold på styresakene i møtet.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret tar årsregnskap 2015 til orientering.

Inger Hjeldnes Senneseth
Fakultetsdirektør

Ørjan Hauge
Seksjonsleder økonomi

21.01.2016 Ørjan Hauge

Vedlegg:

1) Rapportering årsregnskap MOF 2015

UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinsk-odontologiske fakultet

Rapportering årsregnskap MOF 2015

Grunnbevilgningen (GB)

I desember 2014 budsjetterte vi med balanse i tildelingen for 2015 isolert sett og varslet videreføring av underskuddet fra 2014 til senere år. Det var tidlig klart at også 2016 ville bli et stramt budsjettår for fakultetet, noe som gjorde det helt nødvendig å redusere kostnadene i 2015. I løpet av året gjennomførte vi en rekke tiltak som har redusert kostnadene vesentlig både som reduksjon i stillinger med 24 årsverk fra desember 2014 til desember 2015, og lavere driftskostnader. I tillegg ga lønnsoppgjøret i 2015 mindre kostnadsøkning enn budsjettert.

Fakultetet har meldt et økende positivt resultat mot slutten av året. Det er svært gledelig at fakultetet fikk et årsresultat på vel 20 millioner kroner som er betydelig bedre enn forventet. Til tross for et stramt år i 2015 har vi klart å øke inntektene, redusere kostnadene og oppnå sterkere vekst i eksternt finansierte prosjekter ut over forventet.

Tabell 1: Regnskap per desember 2015 (tall i hele 1 000)

GB (tall i 1000)	Budsj hittil i år	Regn hittil i år	Avvik	Avvik %	Regnskap hittil i fjor	Endring siste år
Inntekter	*648 945*	*658 394*	*9 449*	*1,5 %*	645 463	*2 %*
Utstyr og varekjøp	29 086	23 829	5 257	18,1 %	2 593	-819 %
Lønn	490 004	480 748	9 256	1,9 %	485 696	1 %
Andre driftskostn	69 287	73 746	-4 459	-6,4 %	78 847	6 %
Internhandel	60 533	48 100	12 433	20,5 %	54 067	11 %
Sum kostn	*648 911*	*626 424*	*22 487*	*3,5 %*	*621 204*	*-1 %*
Driftsresultat	***34***	***31 970***	***31 936***		***24 259***	***32 %***
Overføringer fra året før	-11 034	-11 034	-		-35 257	
Resultat	-11 000	20 971	31 971		-11 034	

Inntektene ble vel 658 millioner kroner, 9,4 millioner kroner høyere enn forventet i 2015. Over 5 millioner kroner av dette er høyere inntekter ved Institutt for klinisk odontologi (IKO). Høyere pasientinntekter, bidrag fra Helsedirektoratet og Hordaland fylkeskommune har bidratt til dette. Den resterende økningen i inntektene er investeringstilskudd fra Helse Bergen, bidrag til driftsmidler og refusjon av lønnskostnader og høyere eksterne inntekter ved kjernefasilitetene. Direkte inntekter over statsbudsjettet er som budsjettert.

Utstyr og varekjøp er 24 millioner kroner i 2015, 5,3 millioner kroner mindre enn det som var budsjettert og skyldes både forsinkede innkjøp og utsatte investeringer.

Lønnskostnadene er 481 millioner kroner i 2015, 9,3 millioner kroner lavere enn budsjettert og 5 millioner kroner lavere enn lønnskostnadene i 2014. Et mer moderat lønnsoppgjør enn budsjettert og reduksjon i antall stillinger er hovedårsak. Fakultetet har 24 færre årsverk ved utgangen av 2015 enn ved utgangen av 2014. Personalkostnadene i januar 2016 er også lavere enn januar 2015.

Andre driftskostnader er 74 millioner kroner i 2015, 4,5 millioner kroner høyere enn budsjett men 5 millioner kroner lavere enn i 2014. Det skyldes stramme driftsrammer på grunn av tidligere års underskudd.

Netto **internhandel** (interne inntekter og interne kostnader) er 48 millioner kroner, 12,4 millioner kroner bedre enn budsjett. Forbedringen skyldes lavere interne kostnader, mer dekningsbidrag, mer interne inntekter i kjernefasilitetene samt inntekter på laboratoriefasiliteter (leiested) ved flere institutt.

Avskrivningsinntekter (motpart 81) er 9 millioner kroner lavere enn budsjettert. Avskrivningene (verditapet) er 23 millioner kroner og innkjøp (investering) 17 millioner kroner i 2015. Investeringene var dermed 6 millioner kroner for lave i 2015 når vårt langsiktige mål er at nyinvesteringene bør dekke avskrivningene på eksisterende utstyr.

Resultat og overføringer til 2016

Regnskapet for 2015 viser et overskudd på vel 20 millioner kroner totalt i grunnbevilgningen. Inn i 2015 hadde fakultetet et underskudd på 11 millioner kroner.

Grunnbevilgningsøkonomien vår er delt inn i annuum og øremerkede midler. Vi har i løpet av 2015 klart å redusere underskuddet i annuum med 31 millioner kroner men overføringene i øremerkede midler er på samme nivå som i 2014 (30 millioner kroner) og like over nivå for 2013 (27 millioner kroner), se figur 1 under. Store deler av tidligere års underskudd i annuum er dermed nedbetalt og samlet underskudd i annuum er redusert til 10,3 millioner kroner. I tillegg kommer bindinger i annuum ut over underskuddet.

I 2014 fikk fakultetet er overskudd i annuum på vel 20 millioner kroner som følge av endring i et innbetalt investeringstilskudd til Helse Bergen, som UiBs eiendomsavdeling overtok. Over to år er dermed fakultetets underskudd i annuum redusert med vel 51 millioner kroner.

Figur 1: Årsresultat grunnbevilgning annuum, øremerkede midler og totalt, for 2013*, 2014 og 2015 (tall i hele 1 000)

*Negativ overføring annuum fra 2013 består av underskudd annuum 38 millioner kroner + underskudd i øremerkede midler 24 millioner kroner = totalt 62 millioner kroner. Underskudd for rekrutteringsstillinger ble flyttet over til annuum for inndekning.

Overføringene av øremerkede midler er spesifisert nedenfor. De største overføringene er knyttet til Egenfinansiering BOA som inneholder særtildelinger til SFF'er, ERC og tilsvarende. Ved utgangen av 2015 er det 8,2 millioner kroner som er tildelt spesifikke forskningstiltak som ikke er benyttet.

Kjernefasilitetene har også en overføring på 8,3 millioner kroner. Dette er midler som spares opp for å kunne reinvestere og videreutvikle utstyrsparken ved kjernefasilitetene.

Det er planer for bruk av midlene knyttet til øremerkede tiltak.

Tabell 2: Oversikt overføringer øremerkede midler (tall i hele 1 000)

Øremerking GP	til 2016
Egenfinansiering BOA	8 234
Kjernefasiliteter	8 304
Øremerkede utstyrsmidler	4 041
REK Vest	2 890
Etter og videreutdanning	1 402
Spesialist, kvalifisering, dobbelkomp (IKO)	2 658
Driftsmidler rekrutteringsstillinger	921
Andre	2 841
Sum	31 292

Fakultetet har fortsatt underskudd i annuum på over 10 millioner kroner, men et større overskudd på øremerkede tiltak på vel 31 millioner kroner.

Utfordringen er at dersom eksempelvis bare halvparten av de øremerkede overførte midlene brukes i 2016, samtidig som annuumsøkonomien går i balanse, vil fakultetet som helhet gå med underskudd igjen.

Det er derfor nødvendig med en langsiktig styring av økonomien for å ha størst mulig aktivitet og handlingsrom samtidig som den økonomiske risikoen for større underskudd og overskudd er minst mulig.

Prognose målt mot faktisk resultat i 2015
Fakultetet har gjennomført en planlagt og nødvendig innstramming av økonomien de siste årene som har gitt klare resultater, særlig på slutten av året. Det har vært en større reduksjon i antall årsverk. Det gir også et godt utgangspunkt for et meget stramt budsjettår i 2016 med minimalt handlingsrom.

Vi har en meget god oversikt over og kontroll med annuumsøkonomien, men midler til øremerkede tiltak er mer utfordrende å styre fra år til år blant annet dette avhenger av langsiktige prosesser (f. eks investeringer og anbudsprosesser) og forskningsaktivitet (egenfinansiering til prosjektledere og eksternt finansierte prosjekter).

Bidrags- og oppdragsaktivitet

Den eksternt finansierte aktiviteten har vist sterk vekst fra 2014 (14 %). Fakultetet har hatt god uttelling i søknader og aktiviteten i prosjektene kommer raskere i gang. Vi vektlegger stor søknadsaktivitet for å sikre høy langsiktig aktivitet og vekst.

Tabell 3: BOA per desember 2015 (tall i hele 1 000)

BOA (tall i 1000)	*Årsbudsjett*	*Budsj hittil i år*	*Regn hittil i år*	Avvik	*Regnskap hittil i fjor*	*Endring siste år*
Oppdragsaktivitet	6 822	6 822	4 951	-1 871	7 185	-2 234
NFR - bidragsaktivitet*	93 067	93 067	103 717	10 650	81 452	22 265
EU - bidragsaktivitet	13 743	13 743	13 918	175	22 425	-8 508
Annen bidragsaktivitet	113 368	113 368	134 570	21 202	115 277	19 293
Sum BOA	***227 000***	***227 000***	***257 156***	***30 156***	***226 339***	***30 817***

Oppdragsaktiviteten ble 4,9 millioner kroner. Det er 1,9 millioner lavere enn budsjett og også lavere enn forventet. Oppdragsprosjektene er lokalisert ved IGS og et av to store prosjekter er i avslutningsfasen.

Norges forskningsråd (NFR): Totalt ble NFR aktiviteten ved fakultetet 103,7 millioner kroner. Det er langt høyere enn budsjett (10,7 millioner kroner) og oppnådd aktivitet i 2014 (22,3 millioner kroner). De fleste instituttene har høyere NFR-aktivitet til 2015 enn i 2014. K2 har gjennom mange tilslag og rask oppstart av prosjekter økt NFR-aktiviteten med over 50 % (10,4 millioner kroner) fra 2014. UiBs tilskudd til Fellesløftet-prosjekter ble regnskapsført i desember og reduserte aktiviteten mindre enn antatt.

EU-prosjekter: Aktiviteten er 13,9 millioner kroner. Det er litt høyere enn budsjett, men betydelig lavere enn i 2014 som var et spesielt år med store engangskostnader på noen prosjekt. Hoveddelen av EU-aktiviteten har i 2015 vært på IKO (4,0 millioner kroner) og K2 (8,1 millioner kroner)

Annen bidragsaktivitet: Totalt aktivitet i 2015 er 134,6 millioner kroner. det er en stor vekst i forhold til både budsjett (+21,2 millioner kroner), prognose (+12,2 millioner kroner) og aktiviteten i fjor (+19,3 millioner kroner). I desember ble det bokført en gave til utstyr (Massecytometri) på 8,0 millioner kroner. I tillegg er det generelt høy aktivitet.

Tabell 4: Annen bidragsaktivitet per desember 2015 (tall i hele 1 000)

Kilde	*Budsjett hittil i år*	*Regnskap hittil i år*	*Avvik*	*Årsbudsjett*
Statlige	23 109	21 751	-1 358	23 109
Organisasjoner	729	913	184	729
Gaver	47 621	70 009	22 388	47 621
Gaveforsterkning	11 698	14 010	2 312	11 698
Næringsliv/privat	2 537	2 677	140	2 537
Stiftelser	25 321	22 683	-2 638	25 321
Annet	2 353	2 527	174	2 353
Totalsum	***113 368***	***134 570***	***21 202***	***113 368***

Aktivitet for de 10 største giverne er vist i tabellen nedenfor.

Tabell 5: Aktivitet for de 10 største finansieringskildene i kategorien «Annen bidragsaktivitet» (tall i hele millioner)

Bidragsyter	2015
Mohn midler	35,76
Kreftforeningen	29,35
Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen	15,88
Gaveforsterkning	14,04
Helseforetak	12,04
Fond til etter-/videreutdanning av Fysioterapeuter	3,77
NIFES	3,11
Direktoratet for utviklingssamarbeid NORAD	2,49
Universitetet i Oslo	2,36
Stiftelsen Norsk Luftambulanse	1,39
Sum	120,18

Overføringer BOA

Innbetalte, ikke brukte BOA-midler er ved årsskiftet 88,5 millioner kroner. Beholdningen er relativt stabil. De største variasjonene er i NFR-midler. Gjennom året har det variert fra at vi har en beholdning på 15,2 millioner i ubrukte midler fra NFR til at vi ved årsskiftet har brukt 14,8 millioner mer enn det som er utbetalt fra NFR. Hovedårsaken til dette er kontraktsforhandlinger på et stort prosjekt som ble avsluttet i slutten av desember. Utbetalingen av utestående skjer i 2016.

Tabell 6: Overføringer BOA per desember 2015 (tall i hele 1 000)

Finansieringskilde		Overføring
Oppdragsaktivitet		7 169
NFR - bidragsaktivitet*		-14 769
EU - bidragsaktivitet		4 552
Annen bidragsaktivitet	*Statlige*	*14 768*
	Organisasjoner	*926*
	Gaver	*40 065*
	Gaveforsterkning	*25 447*
	Næringsliv/privat	*3 629*
	Stiftelser	*4 396*
	Annet	*2 286*
Totalt Annen bidragsaktivitet		91 517
Totalsum		**88 470**

Resultat og overføringer til 2016
Aktiviteten ble vel 13 % (30 millioner kroner) høyere enn forventet i 2015 og oppnådde resultater i 2014. Økningen kom i første rekke på NFR-prosjekter og annen bidragsaktivitet. Mange tilslag på NFR prosjekter og rask oppstart har gitt større aktivitet. I tillegg fikk vi i desember en større investering (8 millioner kroner) finansiert av gave fra BFS.

Prognose målt mot faktisk aktivitet i 2015
Vi er svært fornøyd med den sterke veksten vi har oppnådd for eksternt finansiert virksomhet i 2015. Gjennom hele året har det vært stor aktivitet og mange prosjekter har kommet raskere i gang. I BOA er om lag halvparten lønnskostnader mens resten er knyttet til investeringer, kjøp av forskningstjenester, reiser mm. Dette er kostnader som følger fremdriften i hvert enkelt forskningsprosjekt og er mindre forutsigbar. Instituttene har god kontroll på rammene for den eksterne aktiviteten og oppfølging av framdrift er bedre.

For å redusere risikoen i våre eksternt finansierte prosjekter faktureres finansieringskilder på forskudd i størst mulig grad. Overføringene ved vårt fakultet har et normalnivå mellom 90 og 100 millioner kroner, men varierer gjennom året med nye tildelinger og etter avtalte faktureringstidspunkt. Overføringene utgjør omlag 40 % av vår årsomsetning, eller nærmere 5 måneders drift.

De største variasjonene er i forhold til NFR hvor det gjennom 2015 er variasjon fra 15 millioner kroner i positiv overføring i juli til 19 millioner kroner i negativ overføring i november. Vi vil se nærmere på om mulighetene for større samsvar mellom aktivitet og utbetalinger fra NFR.

Midler overført fra Innovest - fakultet 19

Ved inngangen til 2015 hadde fakultetet 9,1 millioner kroner overført fra Innovest regnskapsført på fakultet 19. Det er brukt 0,8 millioner kroner i 2015. I tillegg fikk vi overført 4,3 millioner kroner i desember. Det overføres 12,6 millioner kroner til 2016.

Tabell 7: Midler overført fra Innovest per desember 2015 (tall i hele 1 000)

I/K	Hittil i år - budsjett	Hittil i år - regnskap	Hittil i år - avvik	Årsbudsjett
Innt.	0	-4 252	4 252	0
Kostn.	1 090	773	317	1 090
Overf.	-1 090	-9 090	8 000	-1 090
Resultat	0	-12 569	12 569	0

Midlene er fordelt på 62 tildelinger til enkeltforskere, og varierer i størrelse.

Årsverk

Personalkostnadene utgjør en betydelig del av kostnadene ved fakultetet, spesielt i grunnbevilgningen. Endringer i bemanning gir direkte utslag på resultatet.

I løpet av 2015 er bemanningen redusert med nærmere 24 årsverk i grunnbevilgningen. Nedgangen er størst i administrative stillinger der en del stillinger holdes ledige på grunn av innsparinger. Men det er også nedgang i tekniske stillinger og rekrutteringsstillinger. Det er gledelig at vitenskapelige stillinger er ganske stabil i perioden som i tidligere perioder har hatt nedgang. Se tabellen nedenfor.

Tabell 8: Utvikling i årsverk

	Des 14	Des 15	Endring
Administrative	120,9	109,7	-11,2
Tekniske	181,5	174,7	-6,8
Vitenskapelige	235,4	234,5	-0,9
Rekruttering	164,6	159,8	-4,8
Totalsum	**702,2**	**678,6**	**-23,6**

21. januar 2016 Stein Henrik Olaussen, Beathe Bjørneberg, Ørjan Hauge